

ชุมชนบ้านภูฟ้า อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลชุมชนที่มีการอนุรักษ์พันธุ์พืช

จัด ตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 ตั้งอยู่เลขที่ 113 หมู่ที่ 3 บ้านผาสุข ตำบลภูฟ้า อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอบ่อเกลือ ระยะทางจากอำเภอบ่อเกลือ มีระยะทางประมาณ 22 กิโลเมตร เป็นที่ตั้งของตำหนักทรงงามของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี คือ ศูนย์ภูฟ้าพัฒนาและพัฒนาและเป็นพื้นที่ในโครงการพระราชดำริ การคมนาคมติดต่อกับจังหวัดได้ 2 ทาง คือ

1. จากจังหวัดน่าน-อำเภอปัว-อำเภอบ่อเกลือ-ตำบลภูฟ้า ระยะทาง 126 กิโลเมตร
2. จากจังหวัดน่าน-อำเภอสันติสุข-อำเภอบ่อเกลือ (บ้านฝักเหือก)-ตำบลภูฟ้า ระยะทาง 108 กิโลเมตรและติดต่อกับตลาดการค้าชายแดน กับอำเภอเฉลิมพระเกียรติ และสาธารณรัฐประชาชนไทยประชาชนลาว ประมาณ 90 กิโลเมตร

พันธุ์พืชพื้นเมืองที่มีการอนุรักษ์ในชุมชน

นำต้นกกชนิดหนึ่ง มาถักทอเป็นเครื่องใช้หลายชนิด

นำดอกของวัชพืชใบแคบ “หญ้าก่ง หรือหญ้าไม้กวาด” มาทำเป็นไม้กวาด

อาณาเขตติดต่อ

1. ทิศเหนือ ติดต่อกับพื้นที่ ตำบลบ่อเกลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ
2. ทิศตะวันออก ติดต่อกับพื้นที่ เมืองเพ็ญ แขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. ทิศใต้ ติดต่อกับพื้นที่ ตำบลแม่จริม อำเภอแม่จริม และตำบลพงษ์ อำเภอสันติสุข
4. ทิศตะวันตก ติดต่อกับพื้นที่ ตำบลบ่อเกลือใต้ อำเภอบ่อเกลือ

เนื้อที่

ตำบล ภูฟ้ามีเนื้อที่ประมาณ 204.30 ตารางกิโลเมตร หรือ 127,687.5 ไร่ (พื้นที่ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยภูคาและเขตป่าสงวนแห่งชาติ)

การคมนาคม

ใช้เส้นทาง ทางหลวงแผ่นดินในการติดต่อกับจังหวัดน่าน โดยใช้เส้นทางอยู่ 2 เส้นทาง คือ

1. ทางหลวงหมายเลข 1256 อำเภอปัว-อำเภอบ่อเกลือระยะทาง 48 กิโลเมตร ทางหลวงหมายเลข 1080 อำเภอปัว-จังหวัดน่าน ระยะทาง 60 กิโลเมตร
2. ทางหลวงจากจังหวัดน่าน-อำเภอสันติสุข-อำเภอบ่อเกลือ ระยะทาง 92 กิโลเมตร

สภาพภูมิประเทศ

พื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน พื้นที่ลาดชันมาก มีที่ราบลุ่มเพื่อทำการเกษตร (ทำนา) เพียง ร้อย ละ 2 เท่านั้น สภาพป่าเป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์อยู่บ้าง มีแม่น้ำสำคัญไหลผ่าน 3 สาย คือแม่น้ำ วา แม่น้ำมาง และแม่น้ำป่าน

พื้นที่รับผิดชอบ

จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลภูฟ้า เต็มทั้งหมู่บ้าน มีจำนวน 6 หมู่บ้าน ได้แก่

- หมู่ 1 บ้านนากอก
- หมู่ 2 บ้านห่างทางหลวง
- หมู่ 3 บ้านผาสุก
- หมู่ 4 บ้านสบมาง
- หมู่ 5 บ้านห้วยล้อม
- หมู่ 6 บ้านห้วยลอย

ประชากร

มีประชากรทั้งหมด 3,118 คน แยกเป็น 918 ครัวเรือน
ชาย 1,647 คน
หญิง 1,471 คน

ข้อมูลประชากรตำบลภูฟ้าโดยรวม

หมู่ที่	บ้าน	ครัวเรือน	ชาย	หญิง	รวม
1	นากอก	91	172	164	336
2	ห่างทางหลวง	170	429	394	823
3	ผาสุก	156	316	274	590
4	สบมาง	224	190	175	365
5	ห้วยล้อม	172	318	290	608
6	ห้วยลอย	105	222	174	396
	รวม	918	1,647	1,471	3,118

สภาพทางเศรษฐกิจ

อาชีพ

ประชากร ส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรมเป็นหลัก เพราะพื้นที่เป็นที่ลาดชัน มีพื้นที่ ราบเล็กน้อยสลับภูเขาจึงทำการเกษตร ได้อย่างเดียว การทำการเกษตรไม่ได้ผลเท่าที่ควรเพราะประชากรในพื้นที่ไม่ มีความรู้ความเข้าใจ ในอาชีพที่ตนทำอยู่อีกทั้งต้องรอฝน ตามฤดูกาล ด้านอุตสาหกรรมครัวเรือนเป็น อาชีพเสริม

ได้แก่ การจักสานหวาย กลุ่มจักสานหญ้าสามเหลี่ยมบ้านท่าทางหลวง กลุ่มแปรรูปข้าว หางของป่า ฯลฯ เป็นต้น
การอุตสาหกรรม (อุตสาหกรรมครัวเรือน)

งาน หัตถกรรมฝีมือ กลุ่มจักสานหญ้าสามเหลี่ยมบ้านท่าทางหลวง 2 กลุ่ม ชุมชนบ้านภูฟ้า จะเป็นชุมชนที่ปลูกข้าวไว้บริโภค และใช้ประโยชน์ ต้นกก มาถักทอเป็นเครื่องใช้หลายชนิด และนำดอกของวัชพืชใบแคบ “หญ้าก้าง หรือหญ้าไม่กวาด” มาทำไม้กวาด ซึ่งจะเป็นชุมชนที่มีความเจริญมากกว่าชุมชนชาวเขา นอกจากนั้นก็ใช้ประโยชน์จากพืชพื้นเมืองที่ขึ้น ในชุมชนเพื่อการบริโภค

สำรวจชุมชนบ้านภูฟ้า

พืชสมุนไพรที่ปลูกอยู่ในชุมชนบ้านภูฟ้า

